

Αναγκαιότητα και βήματα σχεδιασμού της διαθεματικής διδασκαλίας

Δρ Δημήτριος Γκότζος

Διαθεματικότητα και πολλαπλή νοημοσύνη

Παραδοσιακή θεωρία για τη νοημοσύνη	Θεωρία Πολλαπλής Νοημοσύνης
Η νοημοσύνη μετρείται με ερωτήσεις σύντομης απάντησης.	Η αξιολόγηση των πολλαπλών νοημοσυνών μπορεί να ενθαρρύνει τις μορφές εκμάθησης και επίλυσης προβλήματος. Οι ερωτήσεις σύντομης απάντησης δε χρησιμοποιούνται διότι δεν εκτιμούν την, σε βάθος, κατανόηση, παρά μόνο τη μνημονική ικανότητα.
Οι άνθρωποι γεννιούνται με ένα σταθερό ποσό νοημοσύνης.	Οι άνθρωποι έχουν όλα τα είδη νοημοσύνης, αλλά καθένας έχει ένα μοναδικό συνδυασμό αυτών ή προφίλ.
Το επίπεδο νοημοσύνης δεν αλλάζει σε όλη τη διάρκεια ζωής.	Μπορούμε όλοι να βελτιώσουμε κάθε μια από τις νοημοσύνες, αν και μερικοί άνθρωποι θα βελτιωθούν ευκολότερα σε μια περιοχή νοημοσύνης απ' ό,τι σε άλλες.
Η νοημοσύνη περιλαμβάνει τη λογική και λεκτική ικανότητα.	Υπάρχουν πολλοί τύποι νοημοσύνης που απεικονίζουν τους διαφορετικούς τρόπους αλληλεπίδρασης με τον κόσμο.
Οι δάσκαλοι διδάσκουν το ίδιο εκπαιδευτικό υλικό με την ίδια μέθοδο σε όλους τους μαθητές τους.	Οι δάσκαλοι διδάσκουν και αξιολογούν διαφορετικά τους μαθητές τους βασισμένοι στις μεμονωμένες διανοητικές δυνάμεις και αδυναμίες τους.
Οι δάσκαλοι διδάσκουν ένα θέμα ή ένα αντικείμενο.	Οι δάσκαλοι δομούν τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες γύρω από ένα θέμα και συνδέουν μεταξύ τους τα διδακτικά αντικείμενα. Έτσι επιτρέπουν στους μαθητές να δείξουν τις γνώσεις τους με πολλούς τρόπους και να εκτιμήσουν τη μοναδικότητά τους.

"Timely, wide-reaching and in many ways brilliant. . . . [Gardner's] effort to bring together the data of neurology, exceptionality, development, and symbolic-cultural skills is not only heroic but makes extremely evocative reading."—*THE NEW YORK REVIEW OF BOOKS*

HOWARD
GARDNER

Author of Multiple Intelligences

Frames
of Mind

*The Theory of
Multiple Intelligences*

With a New Introduction by the Author

Διαθεματικότητα και πολλαπλή νοημοσύνη

Γλωσσική (Γ)

- Χαρακτηρίζει αυτούς που είναι πολύ καλοί στο χειρισμό της γλώσσας, της γραμματικής, της ποίησης, στο διάβασμα και στο γράψιμο.
- δικηγόροι, φιλόσοφοι, συγγραφείς, διερμηνείς

Λογικο-μαθηματική (ΛΜ)

- Χαρακτηρίζεται από ορθολογιστικό, μαθηματικό ή επιστημονικό πνεύμα
- γιατροί, μηχανικοί, προγραμματιστές, επιστήμονες

Χωροταξική (χωρική) (Χ)

- Η αντιληπτική ικανότητα να δημιουργούμε ένα νοητικό μοντέλο ενός χώρου και μετά να το χειριζόμαστε και να λειτουργούμε χρησιμοποιώντας αυτό το μοντέλο.
- ναυτικοί, μηχανικοί, αρχιτέκτονες, διακοσμητές, γλύπτες, ζωγράφοι

Διαθεματικότητα και πολλαπλή νοημοσύνη

Νατουραλιστική (N)

- Χαρακτηρίζει αυτούς που λατρεύουν το φυσικό περιβάλλον και έχουν μια οικολογική λογική
- κηπουροί, αγρότες

Υπαρξιακή (Υ)

- Χαρακτηρίζει εκείνους που φιλοσοφούν με έννοιες του μηδενός και του απείρου
- φιλόσοφοι, κοσμολόγοι

Μουσική (Μ)

- Η ικανότητα να αντιλαμβανόμαστε ρυθμούς (καλό ακουστικό αυτί)
- μουσικοί, συνθέτες

Διαθεματικότητα και πολλαπλή νοημοσύνη

Κινησθητική (Κ) / Σωματοκινητική

- Η ικανότητα διαχείρισης του σώματος με ακρίβεια κινήσεων
- αθλητής, χορευτής, τεχνίτης, ξυλουργός, γλύπτης

Διαπροσωπική (Δ)

- Η ικανότητα να κατανοούμε και να εργαζόμαστε με άλλους ανθρώπους
- πωλητές, πολιτικοί, μεσίτες, εκπαιδευτικοί

Ενδοπροσωπική (Ε)

- Η ικανότητα να κατανοεί κανείς τον εαυτό του, να χρησιμοποιεί κάποιος τις ικανότητές του πιο επιτυχημένα
- φιλόσοφοι, ψυχολόγοι, θεολόγοι, συγγραφείς

Στις 13 Ιανουαρίου 2016, ο Gardner ανέφερε σε συνέντευξή του ότι προτίθεται να προσθέσει τη διδακτική-παιδαγωγική νοημοσύνη "που μας επιτρέπει να μπορούμε να διδάξουμε με επιτυχία σε άλλους ανθρώπους".

Ας δούμε τι θυμόμαστε!

Γ	Γλωσσική
Δ	Διαπροσωπική
Ε	Ενδοπροσωπική
Κ	Κιναισθητική
ΛΜ	Λογικομαθηματική
Μ	Μουσική
Ν	Νατουραλιστική
Χ	Χωροταξική
Υ	Υπαρξιακή

Διαθεματικότητα και πολλαπλή νοημοσύνη

Εφαρμογή της πολλαπλής νοημοσύνης στην τάξη

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

διαβάζει

γράφει

μιλάει και ακούει

ΛΟΓΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

υπολογίζει

έχει κρίση

έχει λογική

παραμαρτίζεται

ΚΙΝΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

χτίζει

καλός ηθοποιός

κινείται

χορεύει

ΝΑΤΟΥΡΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

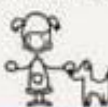
βιώνει

αγαπάει τη φύση

φροντίζει τα ζώα

εξερευνά

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

βλέπει

σχεδιάζει

οπτικοποιεί

ζωγραφίζει

προσανατολίζεται

ΜΟΥΣΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

τραγουδάει

παίζει μουσική

συνθέτει μουσική

ακούει μουσική

ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

μοιράζεται

διδάσκει

συνεργάζεται

επικοινωνεί

ΕΝΔΟΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

κάνει ανασκόπηση

έχει αυτογνωσία

φιλοσοφεί

Διαθεματικότητα και πολλαπλή νοημοσύνη

ΓΛΩΣΣΙΚΗ:

- Αφηγήσεις
- Μονολογικές παρουσιάσεις
- Συζήτηση
- Διαλεκτικές αντιπαραθέσεις
- Γραπτές εργασίες
- Ημερολογιακές καταγραφές
- Περιλήψεις
- Απαγγελίες
- Γλωσσοδέτες
- Ανάγνωση
- Έμμετρες αποδόσεις

ΛΟΓΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ:

- Ποσοτικοποιήσεις
- Υπολογισμοί αξίας, βάρους, απόστασης, χρόνου
- Ιεραρχήσεις
- Κατηγοριοποιήσεις
- Διερευνήσεις
- Συλλογισμοί
- Γενικεύσεις
- Αιτιολογήσεις
- Ερμηνείες
- Αναλύσεις
- Συμπερασμοί
- Αξιολογήσεις
- Υποθέσεις

Ανάπτυξη θέματος και είδη νοημοσύνης

ΕΝΔΟΠΡΟΣΩΠΙΚΗ:

- Έκφραση συναισθημάτων
- Αναπολήσεις
- Αναστοχασμοί
- Προσωπικές νοηματοδοτήσεις
- Προσωπικές επιλογές
- Ατομικές εργασίες
- Αυτό-αξιολόγηση
- Αυτό-ρυθμιζόμενη μάθηση
- Προσωπικοί προγραμματισμοί

ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΗ:

- Συλλογικές διαδικασίες
- Ομαδικές διεργασίες
- Διαχείριση κρίσεων
- Διαπροσωπικές μεσολαβήσεις
- Αλληλοδιδασκαλία

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Διαθεματικότητα και πολλαπλή νοημοσύνη

ΜΟΥΣΙΚΗ:

- Ηχητικές επενδύσεις
- Μουσικές αποδόσεις εννοιών καταστάσεων
- Ρυθμικές εκφράσεις

ΚΙΝΑΙΣΘΗΤΙΚΗ:

- Δραματοποιήσεις
- Κατασκευές

Ανάπτυξη θέματος και είδη νοημοσύνης

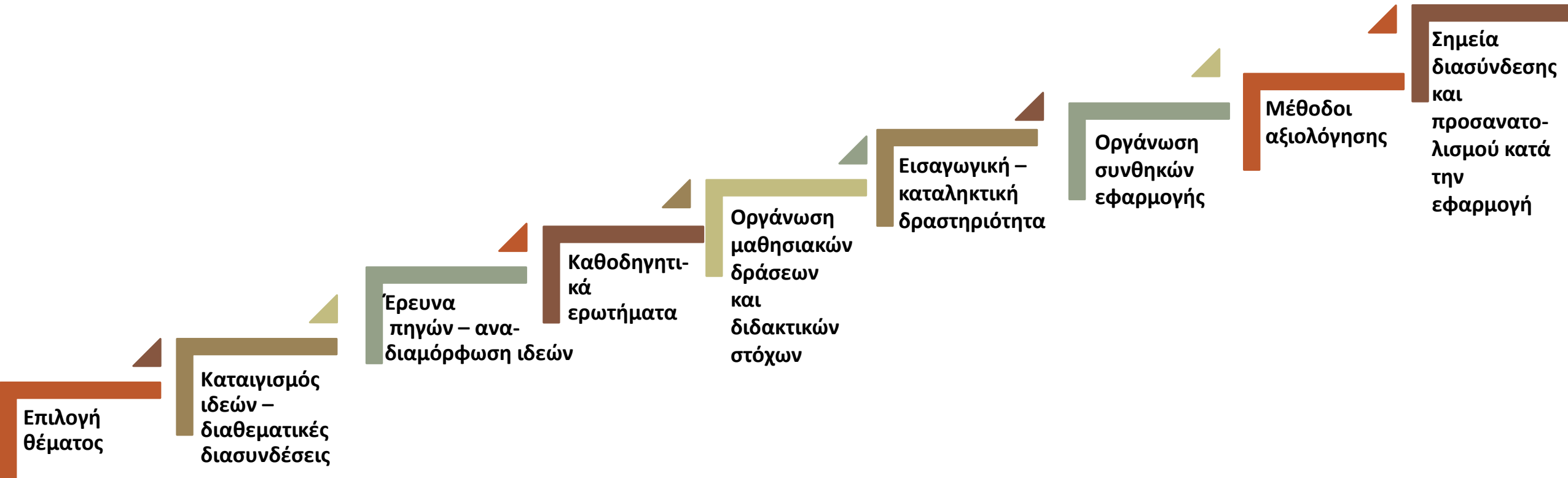
ΝΑΤΟΥΡΑΛΙΣΤΙΚΗ:

- Παρατήρηση
- Κατηγοριοποίηση
- Αξιοποίηση χαρακτηριστικών περιβάλλοντος

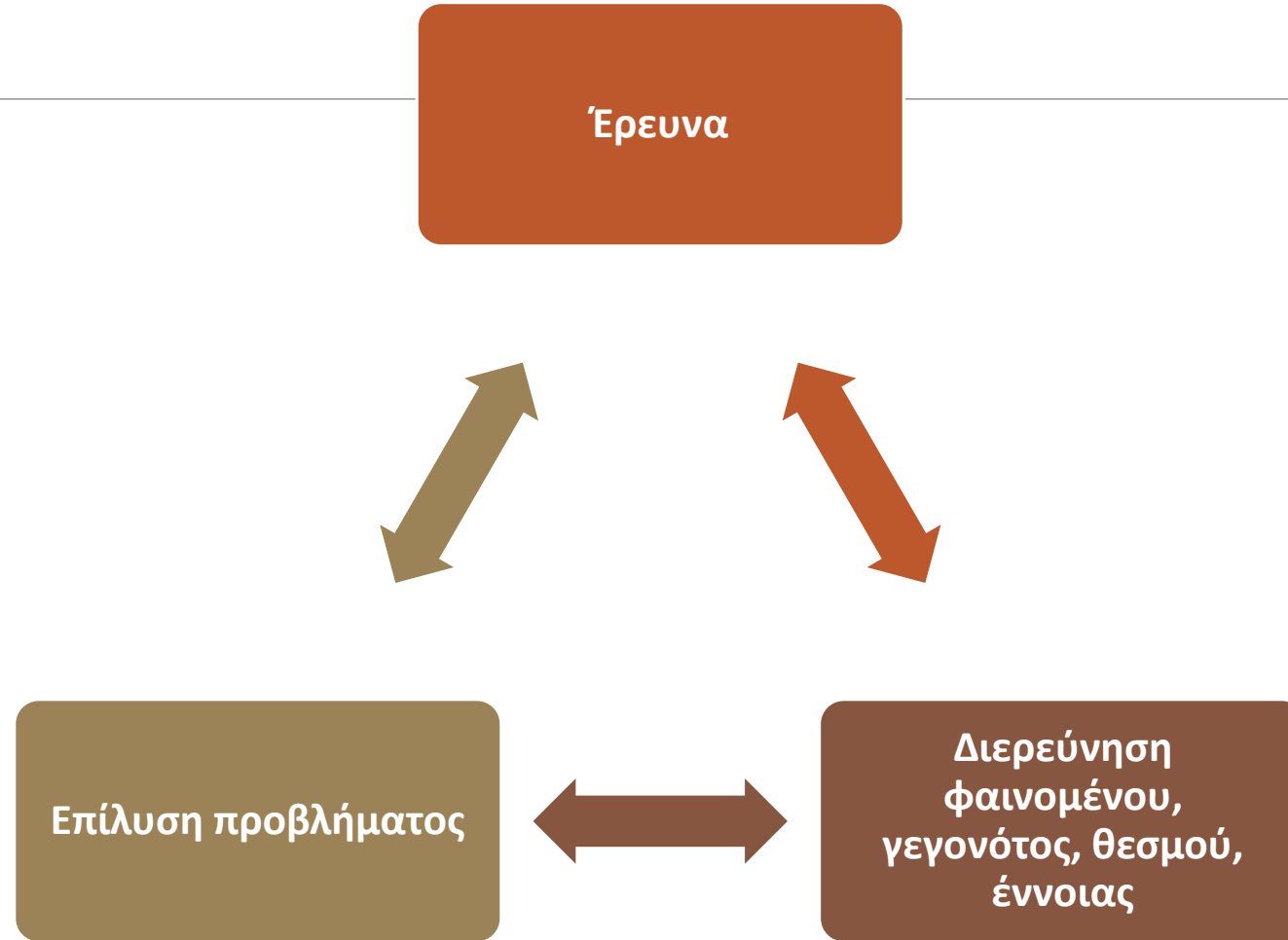
ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ:

- Γραφικές αναπαραστάσεις
- Μοντελοποιήσεις
- Εικαστικές αποδόσεις
- Εποπτικές

Βήματα σχεδιασμού διαθεματικής διδασκαλίας

1. Επιλογή θέματος

1. Επιλογή Θέματος

2. Καταιγισμός ιδεών – Διαθεματικές συνδέσεις

Τι γνωρίζουν οι μαθητές/-τριες;

Τι θα ήθελαν να μάθουν;

Πώς; Ιδέες για δράσεις

Γιατί; Ιδέες για στόχους

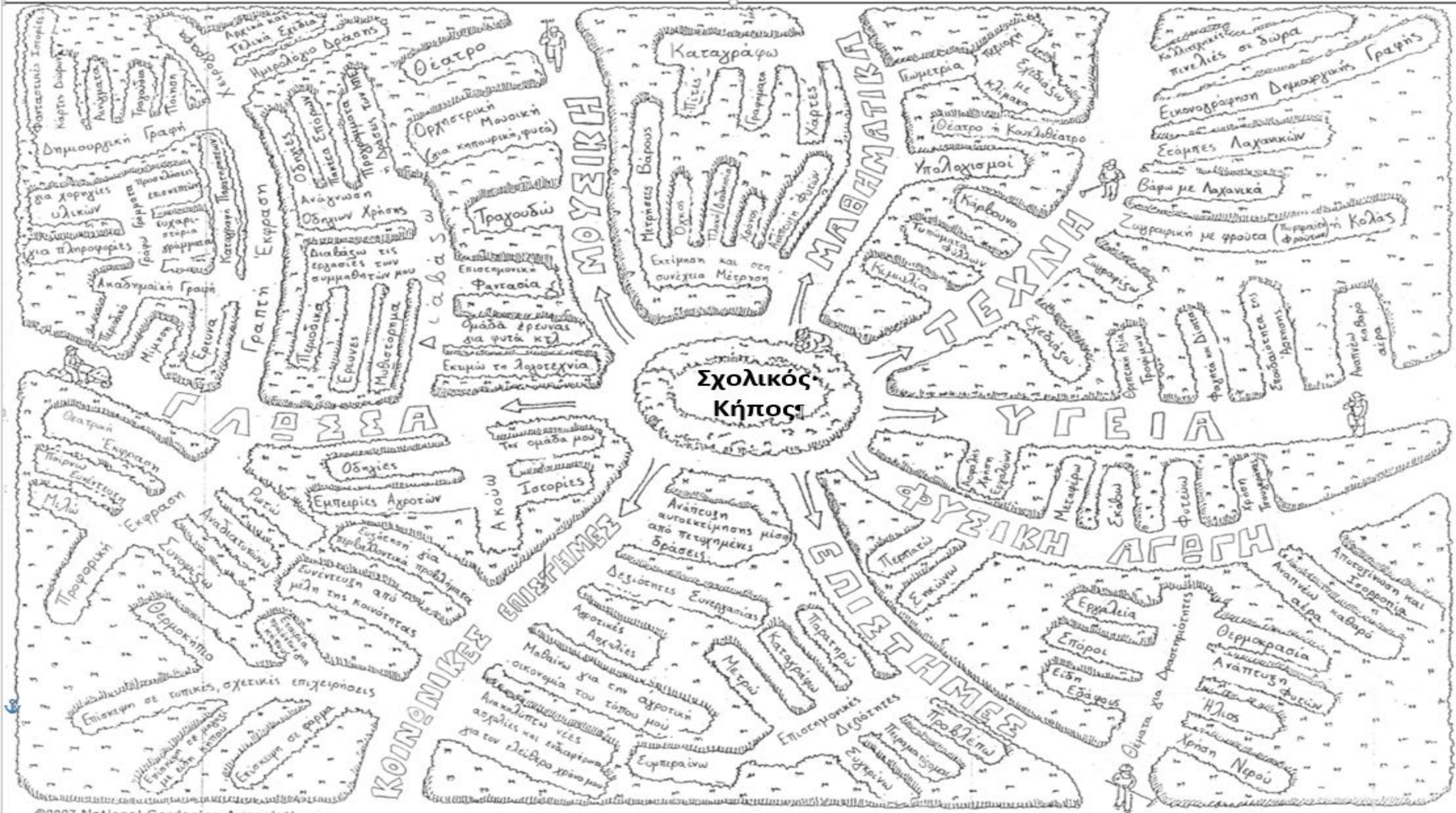

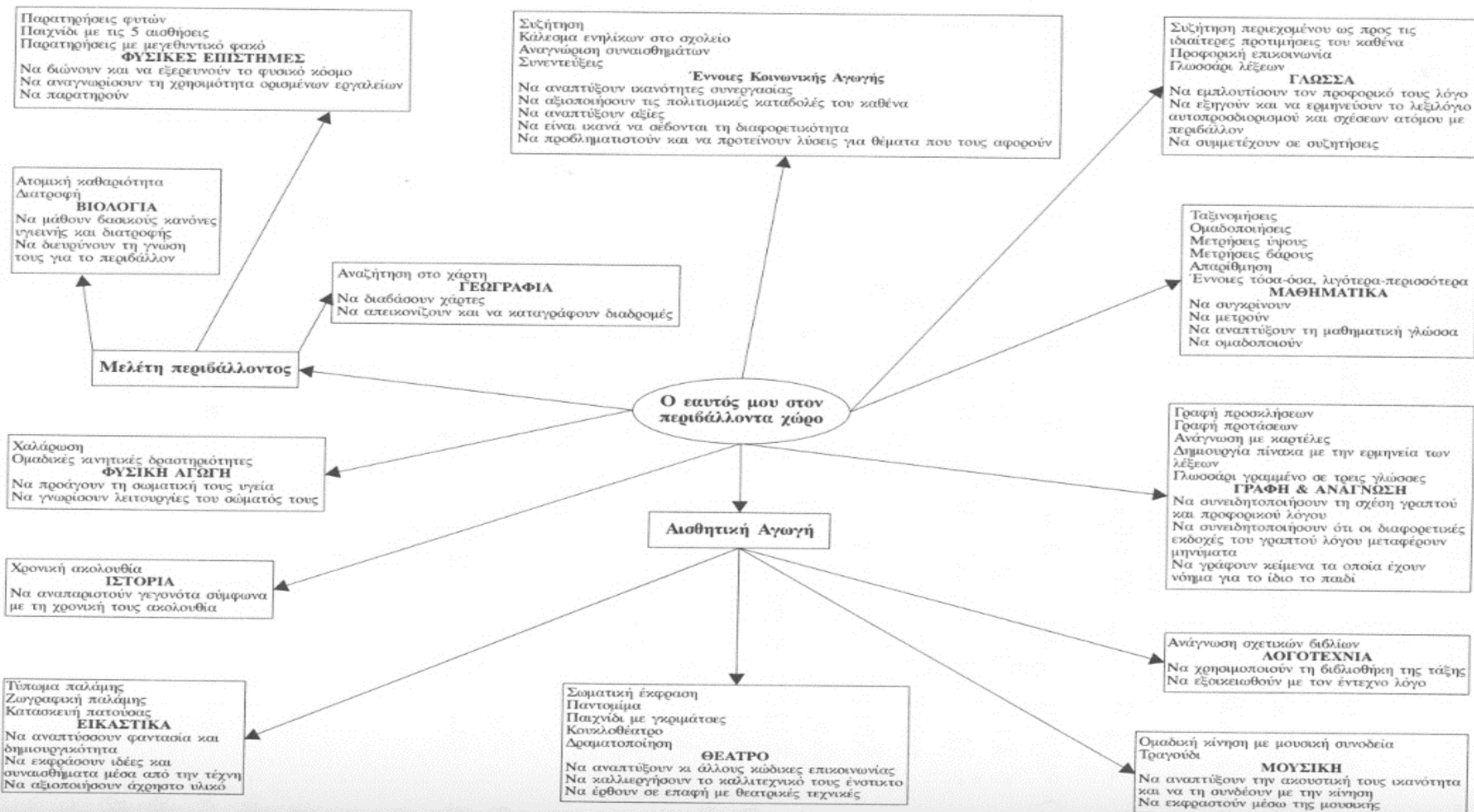
Καταιγισμός ιδεών

<https://worditout.com>

Διαθεματικές συνδέσεις

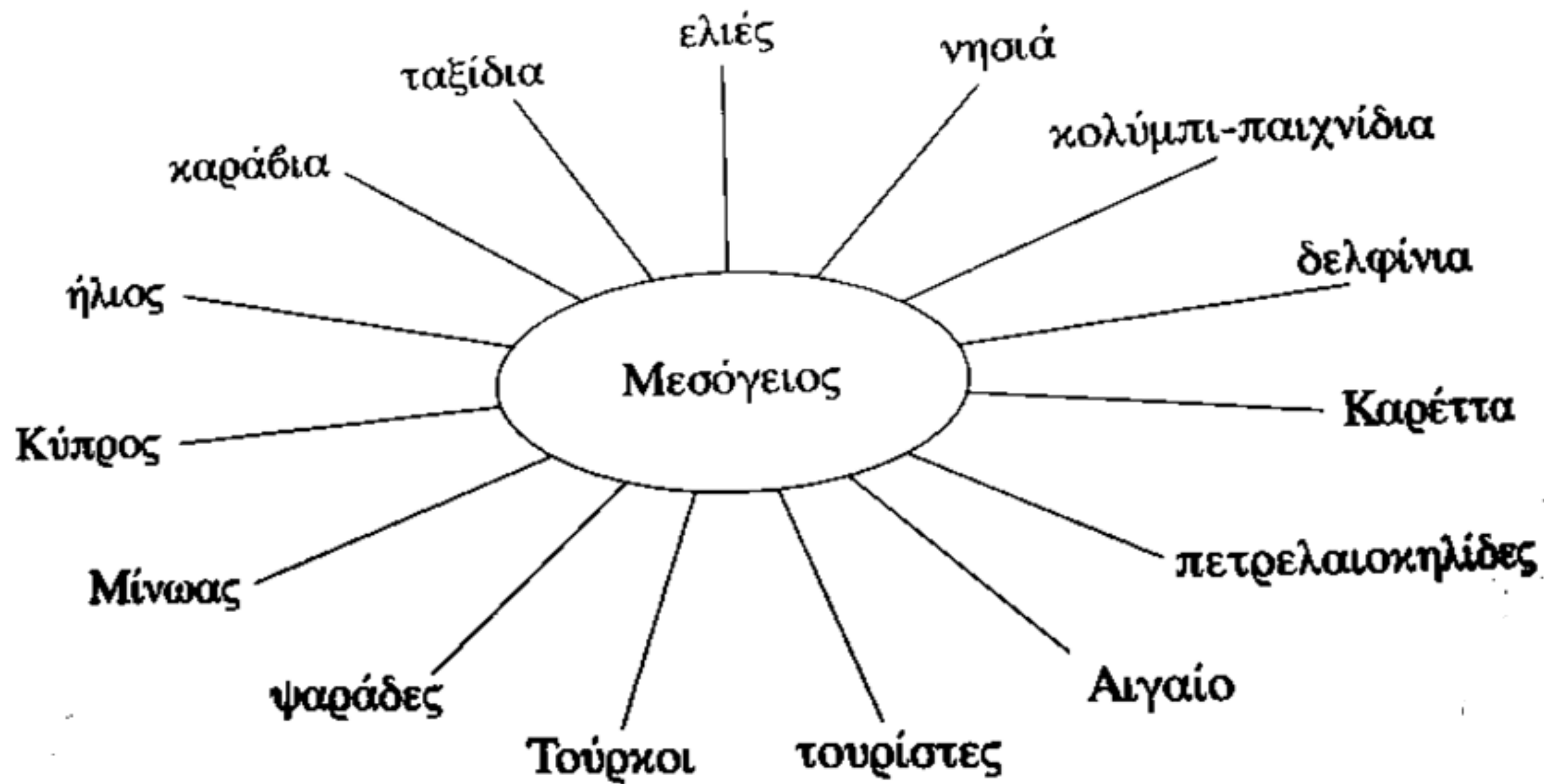
<http://popplet.com>

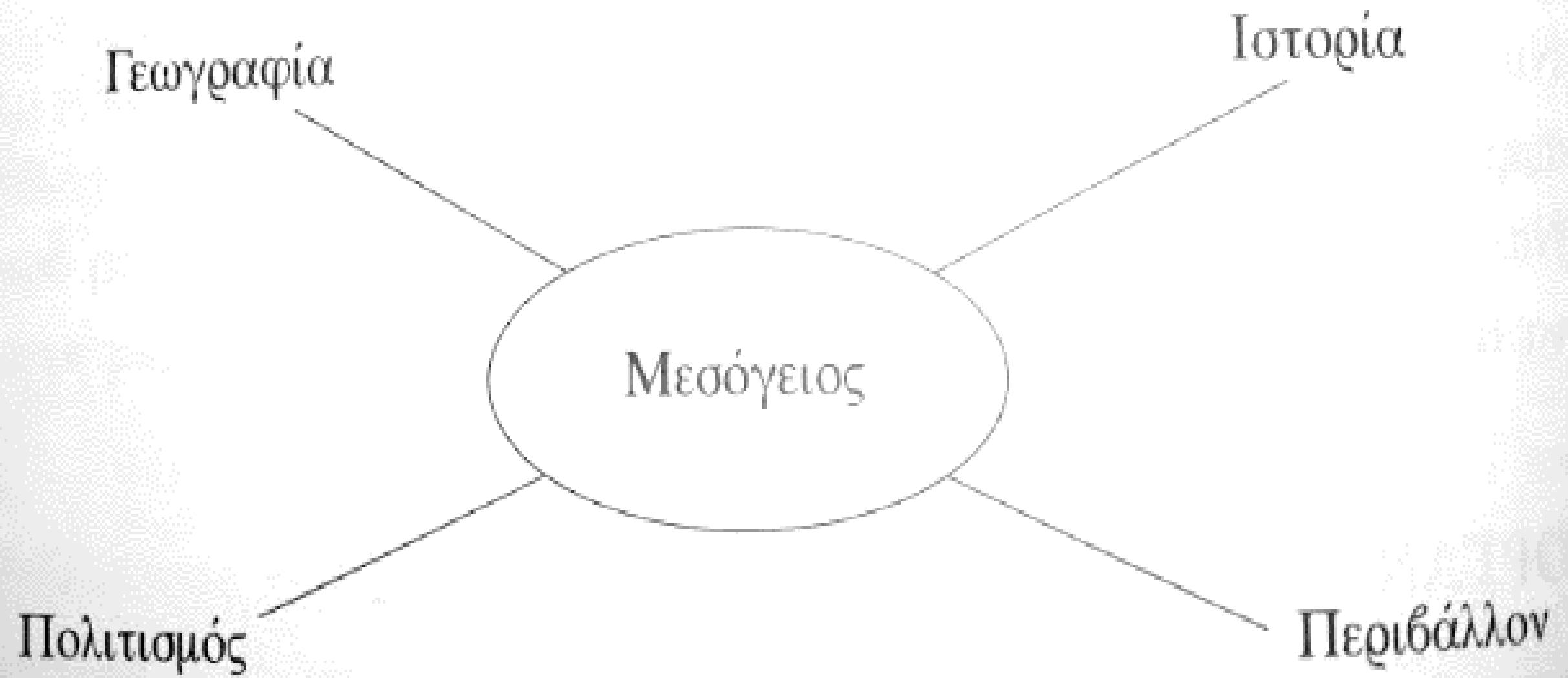

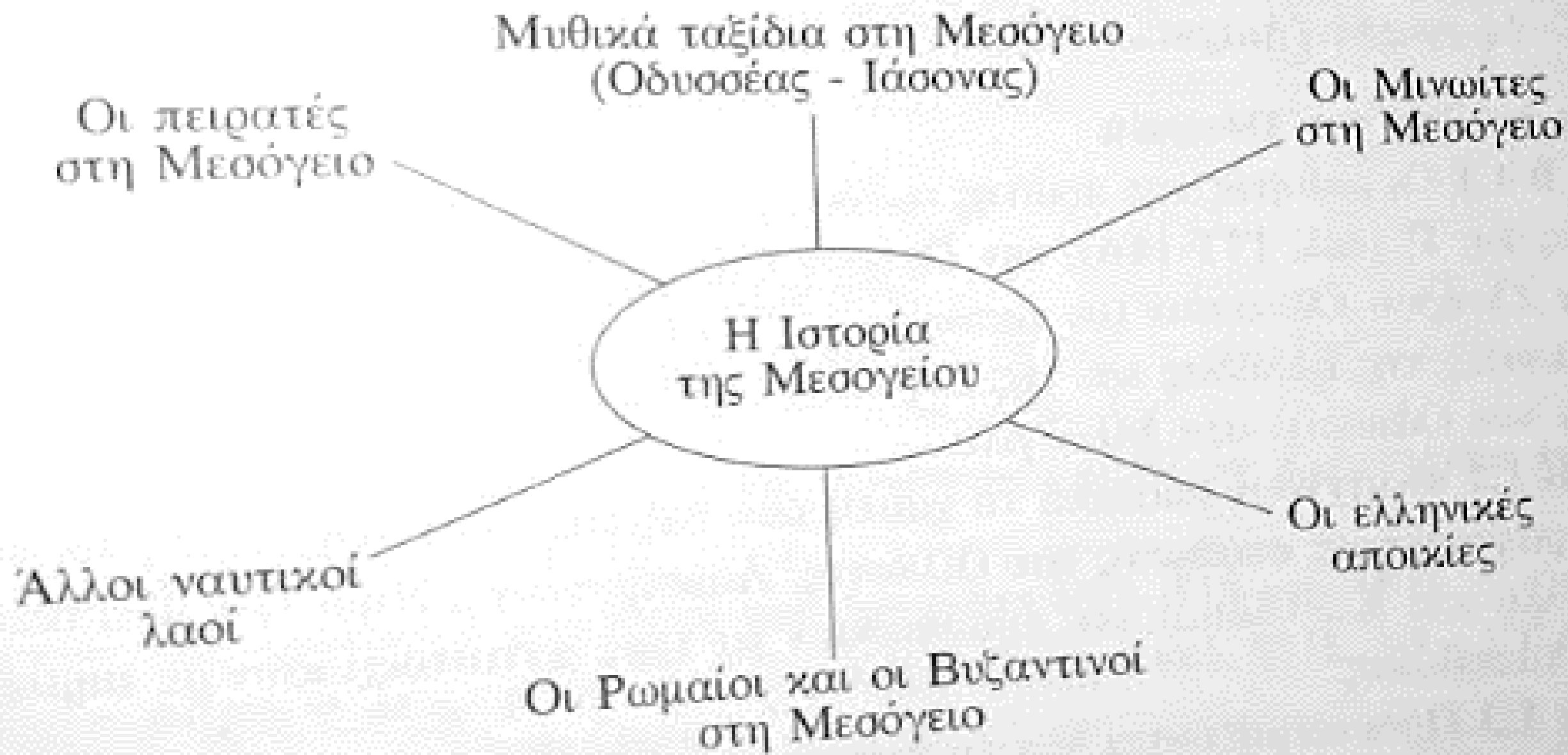

Εμπλεκόμενα μαθήματα

ΓΛΩΣΣΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγνωση • Μελέτη κειμένων • Προφορική-γραφτή έκφραση • Παροιμίες-αινίγματα • Συγκέντρωση πληροφοριών • Κατάρτιση καταλόγων 	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη χάρτη • Ελλάδα-γεωγραφικά διαμερίσματα • Χώρες Μεσογείου • Ήπειροι • Κλίμα • Γεωγραφική διαμόρφωση 	<ul style="list-style-type: none"> • Προϊστορικός άνθρωπος • Διατροφή στην αρχαία Ελλάδα, ρωμαϊκή, νεώτερα χρόνια, σήμερα • Αθηνά-Αθήνα • Ολυμπιακοί αγώνες • Δήμητρα-Περσεφόνη • Μεταφορές, εμπόριο • Πιθάρια, αμφορείς • Αρχαιολογικά ευρήματα
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ	ΔΙΑΤΡΟΦΗ	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
<ul style="list-style-type: none"> • Θεία Κοινωνία • Μυστικός Δείπνος • Νηστεία • Γιορτές 		<ul style="list-style-type: none"> • Θεατρικό παιχνίδι • Δραματοποίηση • Παντομίμα • Ζωγραφική • Κατασκευές • Σχέδια • Τραγούδια
ΕΜΕΙΣ ΚΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ		ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Πώς γεννιούνται, μεγαλώνουν τα φυτά, τα ζώα, ο άνθρωπος • Επαγγέλματα • Γεωργία, κτηνοτροφία, εμπόριο • Βιομηχανία • Είδη ενέργειας • Η ζωή στην οικογένεια, κοινότητα 		<ul style="list-style-type: none"> • Ευρώ • Τιμής αγοράς-πώλησης • Στατιστικοί πίνακες • Χωρητικότητα • Βάρος, ύψος, μονάδες μέτρησης • Συγκρίσεις

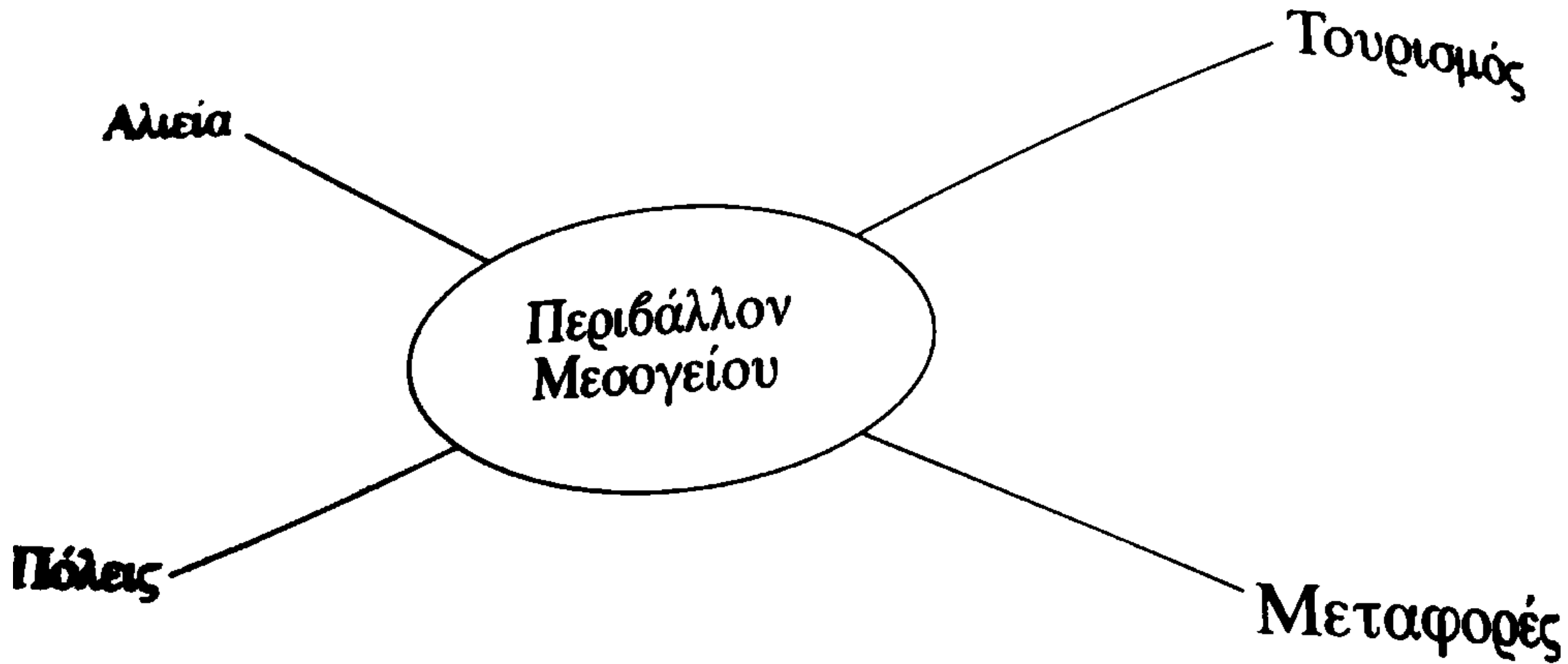
Θρησκείες
της Μεσογείου

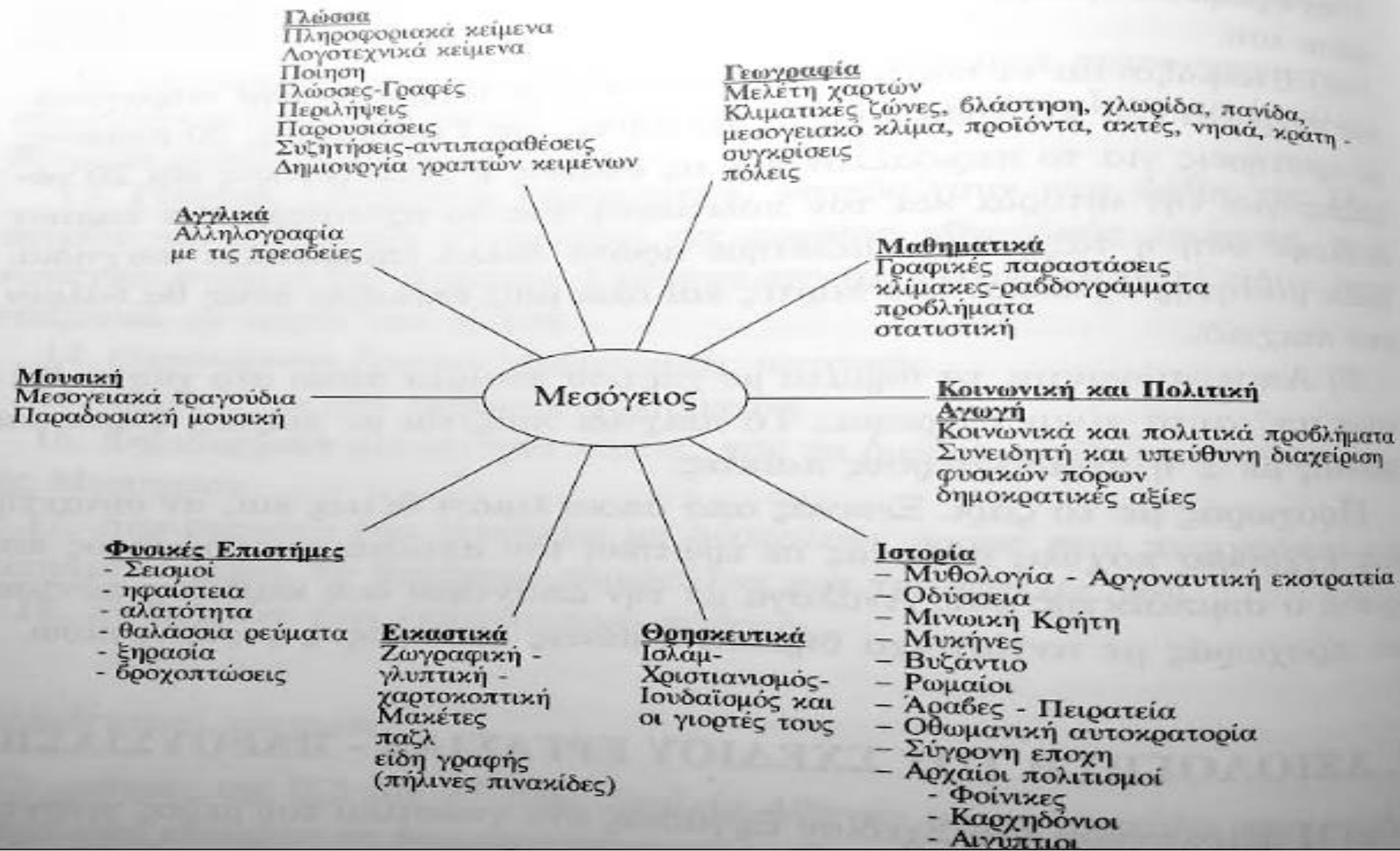
Αρχαία
Πολιτισμικά

Πολιτισμός της
Μεσογείου

Γλώσσες
της Μεσογείου

Λαοί της
Μεσογείου

3. Έρευνα πηγών – αναδιαμόρφωση ιδεών

Ο/Η
εκπαιδευτικός
κατευθύνει

- Ηλεκτρονικά μέσα: www, cd-dvd
- Βιβλία: Σχολική Βιβλιοθήκη, Δημοτική Βιβλιοθήκη (λογοτεχνία, ιστορία, λεξικά, εγκυκλοπαίδειες)
- Χάρτες, αντικείμενα, μοντέλα, παιχνίδια
- Πρωτογενείς πηγές: ντοκουμέντα (φωτογραφικά, ηχητικά, γραπτά) μουσεία, μελέτη πεδίου
- Ζωντανές πηγές: Πρόσωπα, φορείς

Οι μαθητές/-
τριες
συμμετέχουν

3. Έρευνα πηγών – αναδιαμόρφωση ιδεών

Αναζήτηση στο διαδίκτυο

<https://www.google.com/preferences>

Google

Ρυθμίσεις αναζήτησης

Αποτελέσματα αναζήτησης **Φίλτρα Ασφαλούς Αναζήτησης**

Γλώσσες

Βοήθεια

Η **Ασφαλής Αναζήτηση** μπορεί να σας βοηθήσει να αποκλείσετε υβριστικές ή ακατάλληλες εικόνες από τα αποτελέσματά σας στην Αναζήτηση Google. Το φίλτρο της Ασφαλούς Αναζήτησης δεν είναι ακριβές 100% αλλά σας βοηθά να αποφεύγετε το μεγαλύτερο μέρος του βίαιου περιεχομένου και του περιεχομένου για ενηλίκους.

Ενεργοποίηση Ασφαλούς Αναζήτησης [Κλείδωμα Ασφαλούς αναζήτησης](#)

Αποτελέσματα ανά σελίδα

Τεχνικές

Ασφάλεια

Βλ. συμπληρωματικά
αναρτημένα αρχεία

1. Αναζήτηση στο Διαδίκτυο
2. Saferinternet.gr Συνοπτικός οδηγός προς μαθητές

3. Έρευνα πηγών – αναδιαμόρφωση ιδεών

Αναζήτηση στο διαδίκτυο

About 682,000,000 results (0.26 seconds)

[Water For People: Home](https://www.waterforpeople.org/)

<https://www.waterforpeople.org/>

2.1 billion people around the world don't have access to safe **water** and 4.5 billion lack access to adequate sanitation.

[Νερό - Βικιπαίδεια](https://el.wikipedia.org/wiki/Νερό)

<https://el.wikipedia.org/wiki/Νερό>

Το **νερό** (ύδωρ στην αρχαία ελληνική και στην καθαρεύουσα, **water** στα αγγλικά, ... Το μόριο του **νερού** αποτελείται από δύο άτομα υδρογόνου (H) και ένα άτομο ...

[Water Security](https://en.unesco.org/themes/water-security)

<https://en.unesco.org/themes/water-security>

To achieve **water** security, we must protect vulnerable **water** systems, mitigate the impacts of **water**-related hazards such as floods and droughts, safeguard ...

[UN-Water | Coordinating the UN's work on water and sanitation](http://www.unwater.org/)

www.unwater.org/

During the World **Water** Week in Stockholm earlier this autumn, Women for **Water** ... Explore UN-**Water** Publications ... Integrated **Water** Resources Management

3. Έρευνα πηγών – αναδιαμόρφωση ιδεών

Συνεργασία με φορείς – εκπαιδευτικές επισκέψεις

www.e-yliko.gr

te - / ★ Διαχείριση σελιδοδει... W Βικιπαίδεια M Gmail - Εισερχόμενα Δημιουργία κόμικ με G Google Όλα όσα πρέπει να Using Virtual Worlds f Μηνύματα Νέα καρτέλα MyMemory - Machin

Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Δικτυακή Εκπαιδευτική Πύλη

E-YLIKO.GR ΑΡΧΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ▾ ΝΕΑ ▾ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ▾ ΣΥΛΛΟΓΗ ΥΛΙΚΟΥ ▾ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ≡

Αναζήτηση...

Καλώς ήρθατε στον ανανεωμένο ιστότοπο της Δικτυακής Εκπαιδευτικής Πύλης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Καλή πλοήγηση!

Ακολουθείστε μας

Εκπαιδευτικές Επισκέψεις 2018-2019

Εγκεκριμένα προγράμματα 2018-2019

- Ασφάλεια στο Διαδίκτυο
- Διακρατικά Προγράμματα
- Αντισεισμική Προστασία
- Βιβλιοθήκες
- Δια Βίου Μάθηση

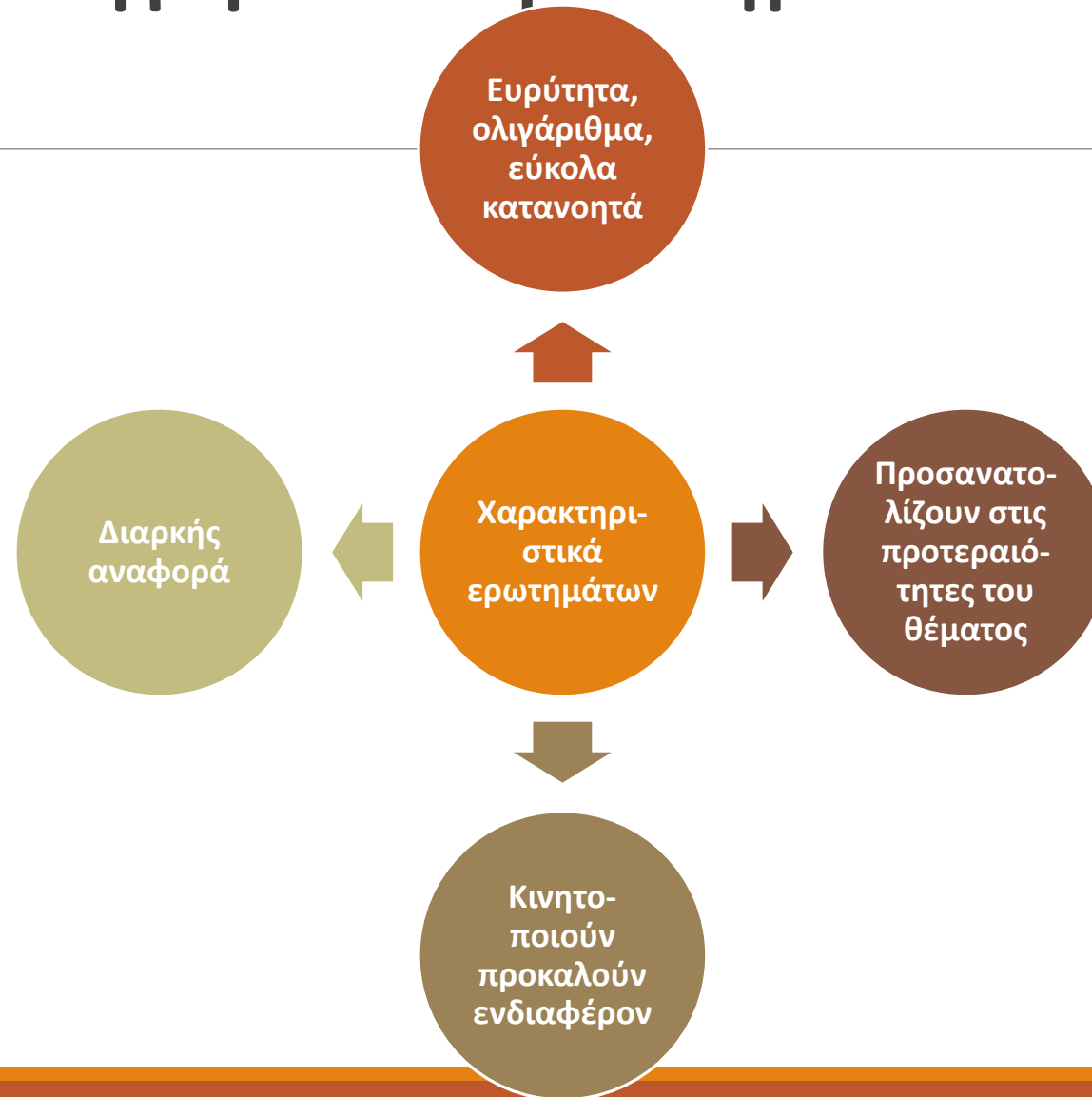
- Περιβαλλοντική Εκπαίδευση
- Αγωγή Υγείας (Εγκύκλιοι)
- Αγωγή Σταδιοδρομίας
- Πολιτιστικά Θέματα
- Εκδηλώσεις (Φεστιβάλ)
- Διαγωνισμοί

18	>>
Σάβ	Κυρ
6	7
13	14
20	21
27	28

4. Καθοδηγητικά ερωτήματα

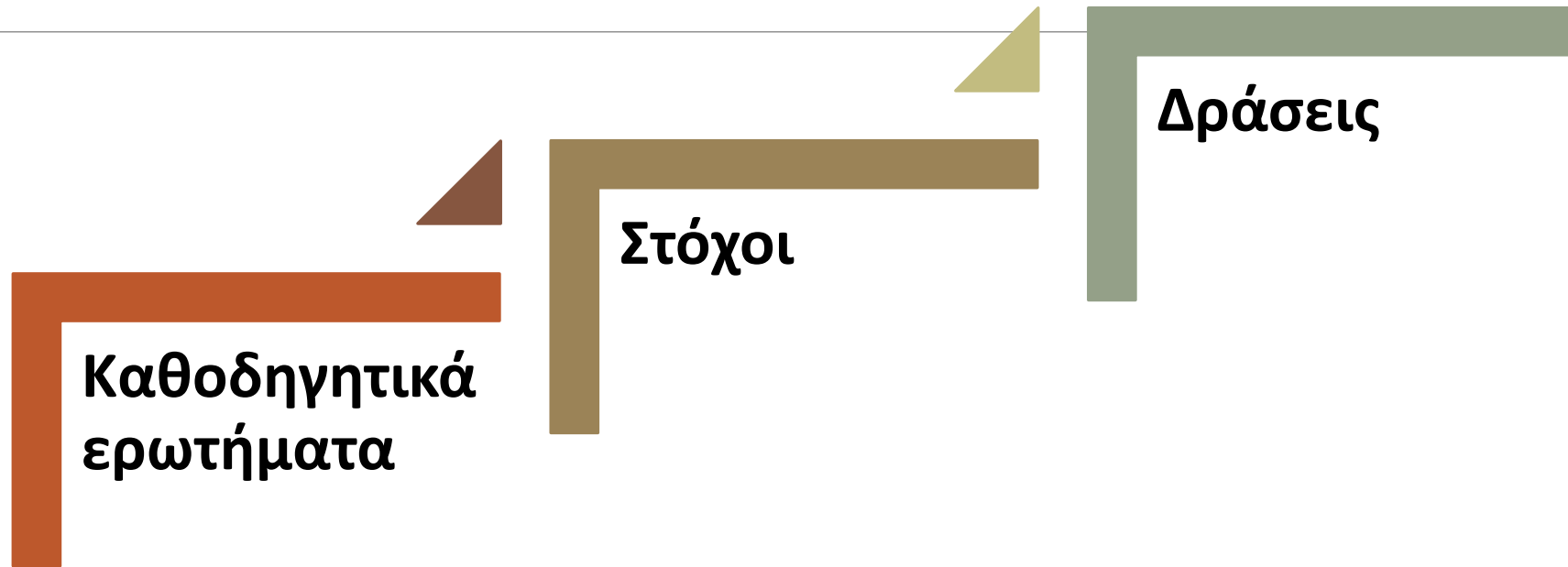
4. Καθοδηγητικά ερωτήματα

4. Καθοδηγητικά ερωτήματα (παράδειγμα)

5. Οργάνωση μαθησιακών δράσεων και διδακτικών στόχων

5. Οργάνωση μαθητικών δράσεων και διδακτικών στόχων

Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν να:

Υπάρχουν

Να εκτιμούν την κοινωνική, πολιτισμική και περιβαλλοντική ποικιλομορφία.

Να αντιλαμβάνονται τη δια βίου μάθηση ως εμπλουτισμό της ποιότητας ζωής σας.

Να διευκρινίζουν τις δικές τους πεποιθήσεις, αξίες και τρόπο σκέψης.

Να κατανοούν τις επαγγελματικές, ηθικές και κοινωνικές τους ευθύνες.

Να σκέφτονται συστημικά (τόσο σε επίπεδο φυσικών όσο και κοινωνικών επιστημών).

Να αναπτύσσουν, να εξερευνούν και να δημιουργούν ένα όραμα για το μέλλον.

Να εκτιμούν ένα βιώσιμο τρόπο ζωής.

Να έχουν αυτοπεποίθηση, αυτοσυγκράτηση και ικανότητα να δρουν με ακεραιότητα.

Να εργάζονται γύρω από ένα ζήτημα ή ένα έργο το οποίο απαιτεί την ενσωμάτωση ιδεών από ποικίλες πηγές.

Να αναπτύσσουν μια προσωπική συναισθηματική και ηθική σχέση με το φυσικό περιβάλλον.

Να έχουν μια αίσθηση χρόνου και τόπου βασισμένη σε προσωπικές και ιστορικές εμπειρίες.

Να οραματίζονται ένα ιδεατό μέλλον το οποίο θα ανταποκρίνεται στα κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα που εμφανίζονται.

5. Οργάνωση μαθητικών δράσεων και διδακτικών στόχων

Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν να:

Συμβιώνουν

Να υπερασπίζονται ένα βιώσιμο μέλλον για όλους.

Να αναγνωρίζουν τις πολλαπλές όψεις σε ένα ζήτημα.

Να αναπτύσσουν ενσυναίσθηση - βάζοντας δηλαδή τον εαυτό τους στη θέση του άλλου.

Να διευκολύνουν τη δικτύωση με στόχο την αναζήτηση γνώσης γύρω από ζητήματα εκπαίδευσης για αειφόρο/βιώσιμη ανάπτυξη και να κάνουν συμπράξεις.

Να συνεργάζονται και να συμμετέχουν σε συλλογικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Να κατανέμουν ρόλους και να κινητοποιούν με τον κατάλληλο τρόπο άλλα άτομα, να δημιουργούν συνεργασίες και να συμμετέχουν ενεργά σε συλλογικές οργανώσεις.

Να διερευνούν τις πραγματικότητες του κόσμου που βιώνουν άλλοι άνθρωποι.

Να συνεργάζονται με άλλους ανθρώπους.

Να μαθαίνουν να εξισορροπούν ανάμεσα στις ατομικές και τις συλλογικές ανάγκες.

Να αναλαμβάνουν ευθύνες, επιδιώκοντας ατομική και συλλογική ευημερία.

5. Οργάνωση μαθητικών δράσεων και διδακτικών στόχων

Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν να:

Γνωρίζουν

Να επιτυγχάνουν εμπειριστατωμένη γνώση από διαφορετικούς τομείς.
Να κατανοούν τη σημασία της αειφόρου/βιώσιμης ανάπτυξης στην χώρα/περιοχή που ζουν.
Να είναι εξοικειωμένοι με την πολιτική, τους μηχανισμούς καθώς και τη νομοθεσία της χώρας τους γύρω από την αειφόρο/βιώσιμη ανάπτυξη.
Να αναλύουν το πώς οι πεποιθήσεις τους, οι επιλογές τους και η συμπεριφορά τους επηρεάζουν το περιβάλλον ζωντανών και μη ζωντανών οργανισμών τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον.
Να γνωρίζουν σχετικά με βιοφυσικά και κοινωνικο-πολιτισμικά συστήματα.
Να βρίσκουν πληροφορίες, να τις αξιολογούν και να τις χρησιμοποιούν με τον κατάλληλο τρόπο.
Να διαχειρίζονται ελλειπείς και περίπλοκες πληροφορίες.
Να διερευνούν τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές και πολιτισμικές επιρροές που σχετίζονται με ενέργειες του παρελθόντος και του παρόντος.
Να γνωρίζουν πώς μπορούν να αξιολογήσουν την επίδραση του τρόπου ζωής τους στο περιβάλλον και την κοινωνία.
Να διερευνούν τα δυνατά και αδύναμα σημεία, των δικών τους αντιλήψεων γύρω από το ζήτημα ή την έννοια της αειφόρου/βιώσιμης ανάπτυξης.

5. Οργάνωση μαθητικών δράσεων και διδακτικών στόχων

Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν να:

Πράττουν

Να σκέπτονται και να δραστηριοποιούνται κατάλληλα προκειμένου να επιλύουν αντικρουόμενα ζητήματα.

Να αντιλαμβάνονται περίπλοκες σχέσεις αιτιών-αποτελεσμάτων και δυναμικών ισορροπιών.

Να αναστοχάζονται για τις παρενέργειες και τις συνέπειες που ενδεχομένως συνεπάγεται μια πράξη.

Να εφαρμόζουν τη σκέψη και τη λογική σε διαφορετικές κλίμακες χρόνου ή και χώρου.

Να εφαρμόζουν προηγούμενες γνώσεις, εμπειρίες και ιδέες, δικές τους ή άλλων σε νέα περιβάλλοντα.

Να μεταβαίνουν από την ενημέρωση στη γνώση και στη δράση.

Να εφαρμόζουν επαγγελματικές γνώσεις συμβατές με ηθικές αρχές και παγκόσμιες αξίες.

Να εφαρμόζουν ολιστικές και συστημικές προσεγγίσεις για την επίλυση προβλημάτων και να μεταβαίνουν πέρα από τον παραδοσιακό τρόπο προσέγγισης της πραγματικότητας σε ασύνδετα κομμάτια.

Να αξιολογούν αντικρουόμενες προσεγγίσεις, αξίες και συμφέροντα.

Να διαχειρίζονται περίπλοκες και αβέβαιες καταστάσεις.

Να αξιολογούν δεδομένα και να προτείνουν δημιουργικές και βιώσιμες λύσεις.

Να συλλέγουν δεδομένα και να δημιουργούν λύσεις για ένα βιώσιμο μέλλον.

5. Οργάνωση μαθητικών δράσεων και διδακτικών στόχων

Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν:

Να μετασχηματίζουν τον εαυτό τους και την κοινωνία

Να μαθαίνουν και να αναστοχάζονται πάνω στις δράσεις τους και στις ιδεολογικές τους βάσεις.

Να κινητοποιούν τον εαυτό τους καθώς και τους γύρω τους με στόχο να γίνουν ενεργοί πολίτες.

Να αναλάβουν υπεύθυνη δράση για να αλλάξουν αδικίες και ανισότητες που αφορούν αυτούς και τους άλλους.

Να κατανοούν την ανάγκη αλλαγής προς ένα βιώσιμο τρόπο ζωής τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο.

Να διαχειρίζονται διαφωνίες και συγκρούσεις.

Να σκέφτονται κριτικά γύρω από ζητήματα αξιών.

Να αλλάζουν τις δομές που τους εγκλωβίζουν στην άγνοιά τους και σε μη βιώσιμες δράσεις.

Να σκέφτονται και να δρουν με προσανατολισμό το μέλλον.

Να αναγνωρίζουν και να αναλύουν δομές εξουσίας στην κοινωνία (π.χ. στην κοινότητα).

Να δρουν ατομικά και συλλογικά με τρόπο που μπορεί να συμβάλλει στη βιωσιμότητα.

Οι μαθητές να μάθουν να:

<https://needforwater.webnode.gr>

<https://susteint.webnode.com>

1) Υπάρχουν:

να απορρίπτονται και να αντιστέκονται σε όλες τις ανθρώπινες ενέργειες που ρυπαίνουν τα ποτάμια και τις λίμνες όχι μόνο της χώρας μας αλλά και ολόκληρου του πλανήτη.

Να αναπτύσσουν ένα βιώσιμο τρόπο ζωής και να αποκτήσουν μια σχέση σεβασμού και προστασίας με το περιβάλλον.

2) Συμβιώνουν:

να προβληματίζονται για μια ορθολογική χρήση του πόσιμου νερού της χώρας μας.

Να συμμετέχουν και να συνδιοργανώνουν ενέργειες για την προστασία του πλανήτη.

3) Γνωρίζουν:

να αντιλαμβάνονται τη σημασία των ποταμών και των λιμνών στη ζωή μας.

Να γνωρίζουν τις ανθρώπινες ενέργειες, οι οποίες ρυπαίνουν τα ποτάμια και τις λίμνες.

Να γίνει κατανοητό το περιεχόμενο και οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

4) Πράττουν :

να συμμετέχουν ενεργά στις προσπάθειες για την προστασία τόσο των εγχώριων , όσο και των παγκόσμιων υδάτινων πόρων.

Να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους πάνω σε περιβαλλοντικά ζητήματα και να βρίσκουν λύσεις για ένα πιο πράσινο μέλλον.

5) Μετασχηματίζουν τον εαυτό τους και την κοινωνία:

να αναπτύξουν οικολογική συνείδηση προσανατολισμένη σ' ένα βιώσιμο μέλλον-πλανήτη.

Να λειτουργούν υπεύθυνα και κριτικά και να μεταβάλλουν τα μη βιώσιμα αξιακά τους συστήματα, δημιουργώντας τις βάσεις για μια νέα ηθική και πράσινη κοινωνία.

5. Οργάνωση μαθησιακών δράσεων και διδακτικών στόχων

Οργάνωση δράσεων

Αρχή: σύνδεση με προηγούμενη γνώση, ορισμός των στόχων από τους/τις μαθητές/-τριες, πλάνο εργασίας, συνθήκες και κριτήρια που θα σημάνουν το τέλος, οδηγίες, διευκρινίσεις

Κυρίως δράση:

αλληλεπίδραση με τις πηγές, τους/τις συμμαθητές/-τριες, τον/την εκπαιδευτικό, πάντα σε σχέση με τους στόχους

Τέλος:

Επίδειξη της παραχθείσας γνώσης, έκθεση, παραδοτέα, αξιολόγηση, αναστοχασμός

5. Οργάνωση μαθησιακών δράσεων και διδακτικών στόχων

Παραδείγματα:

- εκδήλωση: ανοιχτή συζήτηση, θεατρικό, χορός
- στρογγυλή τράπεζα, έκθεση, εκπομπή, πρόσκληση προσώπων
- επίσκεψη, μελέτη πεδίου, ιστοεξερεύνηση, wiki
- δημιουργία: αντικειμένων, εννοιολογικού χάρτη, διαγράμματος
- ταινία, ιστοσελίδα, παιχνίδι, λεξικό, εγχειρίδιο, χαρτογράφηση
- αφίσα, φάνζιν
- συλλογή: φυτολόγιο, γραμματόσημα, εικόνες, ποιήματα
- ντοκουμέντα
- λύση: οικολογικά προβλήματα, μαθηματικά, κοινωνικά

[Wikiquestd \(Μεθοδολογία σχεδιασμού ιστοεξερευνήσεων WikiQuESD για θέματα στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης\)](#)

<http://sxolikos-ekfovismos.wikidot.com>

<http://politismikhklhronomia.wikidot.com> (σεβασμός πολιτισμικής κληρονομιάς)

<http://metanasteusi-stin-ellada.wikidot.com>

<http://gender-equality-project.wikidot.com>

<http://diversity11.wikidot.com>

<http://oxinivroxi.wikidot.com>

<http://advantages-of-recycling.wikidot.com>

<http://fitofarmaka.wikidot.com>

<http://67216765.wikidot.com> (σεισμοί)

<http://zwa-ejafanish.wikidot.com>

<http://paidikipaxysarkia.wikidot.com>

<http://apeiloumenaeydi.wikidot.com>

<http://meytanasteutikozitimaptde.wikidot.com>

<http://ugieinhdiatrofh.wikidot.com>

<http://polemossuriametanasteusi.wikidot.com>

<http://recyclethepaper.wikidot.com>

6. Εισαγωγική – καταληκτική δραστηριότητα και αυθεντική αξιολόγηση

Εισαγωγική

- Παρουσίαση του θέματος
- Θέτει το ζήτημα, τις απορίες, τη σημασία
- Ανασύρει προϋπάρχουσα γνώση, γνωστικά κενά
- Προκαλεί ενδιαφέρον
- Ενισχύει τις διασυνδέσεις
- Εσωτερικά κίνητρα
- Κινητοποιεί
- Θέτει ερωτήσεις
- Μπορεί να ορίσει το τέλος

- Συνθέτει, ενοποιεί τις γνώσεις
- Προτείνει νέες εφαρμογές, μεταφορά σε άλλα πεδία
- Συγκεντρώνει, δομεί, δίνει το τελικό παραδοτέο
- Έκφραση νέων προβλημάτων νέων προοπτικών
- Αναστοχασμός

Καταληκτική

7. Οργάνωση συνθηκών εφαρμογής

Χρόνος: Οργάνωση του χρόνου για το σύνολο της δραστηριότητας

Οργάνωση του χρόνου για επιμέρους δράσεις

Συνεργασία / συνεννόηση εκπαιδευτικών

Χώρος/υλικά: Διαρρύθμιση αίθουσας / άλλων χώρων ανάλογα με τη δραστηριότητα

Υλικά/πηγές, οργάνωση εκ των προτέρων από τον/την εκπαιδευτικού και τους/τις μαθητές/-τριες

8. Μέθοδοι αξιολόγησης

Στόχοι
αξιολόγησης

Διάκριση της
προσπάθειας
από το
επίτευγμα

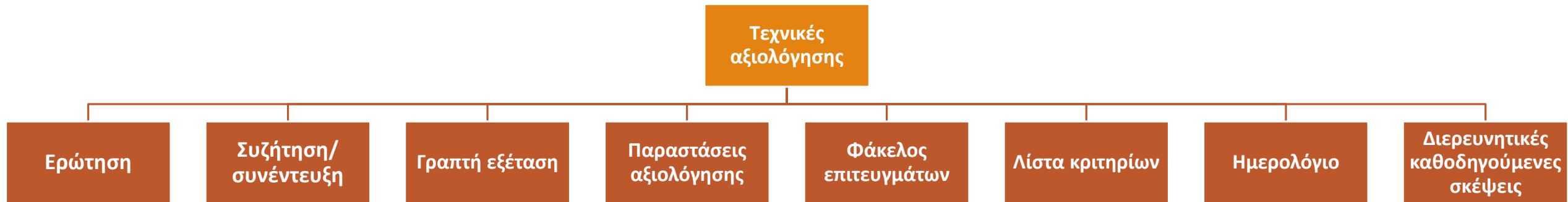
Αυτορρύθμιση,
αυτοαντίληψη,
αυτογνωσία

Μαθαίνω
πώς να μαθαίνω

8. Μέθοδοι αξιολόγησης

- Αυθεντική αξιολόγηση: δε διακρίνεται από τη διαδικασία μάθησης, δεν είναι εξωτερική, στρέφεται στον κάθε μαθητή/-τρια και δε γίνεται με σύγκριση με σταθερά πρότυπα ή με άλλους μαθητές

8. Μέθοδοι αξιολόγησης

9. Σημεία διασύνδεσης και προσανατολισμού κατά την εφαρμογή

Ανακεφαλαιώσεις
μεταγνωστικού
χαρακτήρα

Ανακεφαλαίωση,
σύνοψη, μικρές αυτο-
αξιολογήσεις, ανάκληση
πληροφοριών,
συνδέσεις

Επαναφορά στόχων,
καθοδηγητικών
ερωτημάτων,
διασύνδεση επιμέρους
στόχων στο όλον